

Till Inrikesministeriet

MED E-POST: kirjamoo@intermin.fi med kopia: lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi

Remissvar: Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lotterilagen och av vissa lagar som har samband med den (SMDno-2019-2239)

1. Bakgrund och inledning

Ålands Penningautomatförening (Paf) grundades 1966 och finns till för att samla in medel till den åländska allmännyttan. Pafs verksamhet och syfte regleras i lag - Förordningen om Ålands Penningautomatförening. Överskottet från Pafs verksamhet delas årligen ut till allmännyttan på Åland - såsom kultur, idrott och föreningsliv - efter beslut av landskapets fördelningsråd. Lotteriskatt från Pafs verksamhet uppbärs av riket och återförs årligen till landskapet.

Paf har tillstånd från Ålands landskapsregering att bedriva spelverksamhet på Åland, på fartyg med registrerad hemort i landskapet och på internet i enlighet med den åländska lotterilagen (ÅFS 1966:10 med ändringar ÅFS 2016:11) ("Ålands lotterilag"). Pafs verksamhet kontrolleras av Ålands lotteriinspektion ("LI").

Paf vill inledningsvis tacka inrikesministeriet för möjligheten att inkomma med synpunkter på *Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lotterilagen och av vissa lagar som har samband med den (SMDno-2019-2239)* (Utkast 7.1.2021, delöversättning), nedan "**Förslaget**".

Paf vill understryka att Paf endast har tagit del av den del av betänkandet som har översatts till svenska och Pafs kommentarer hänför sig således uteslutande till denna del av betänkandet.

2. Pafs kommentarer på Förslaget

2.1 Blockering av betalningar baserat på olovlig marknadsföring - spärlista

Paf ställer sig i det stora hela positiv till en reglering med blockering av betalningar till aktörer som olovligen marknadsför sig i riket och därmed noteras på en s.k. spärlista. För att kunna verkställa en sådan lagstiftning behöver det dock vara tydligt vilka åtgärder som innefattas i begreppet

marknadsföring. Lagstiftaren har i Förslaget uttryckligen gjort klart att definitionen av marknadsföring inte kommer att ändras utan bestäms av rådande rättspraxis. Paf anser att det är av största vikt att lagstiftarens syfte med bestämmelsen återspeglas i det sätt som myndigheten avser verkställa densamma, se punkt 2.2 nedan. Särskilt med tanke på att Polisstyrelsens befogenheter i praktiken förstärks genom Förslaget är det viktigt att dess agerande har ett tydligt rättsligt stöd.

För Paf såväl som utifrån ett allmänt rättssäkerhetsperspektiv är det även av betydelse att Förslaget inte påverkar Lotterilagens förutsebarhet. Paf är en seriös och ansvarsfull speloperatör. Paf bedriver laglig verksamhet - spelet anordnas uteslutande på Åland och Paf gör ingen marknadsföring i riket. Paf förutsätter således att det sätt som Paf idag verkar inte kan komma att träffas av Polisstyrelsens förbud och hamna på spärrlistan. Att inkludera Paf på spärrlistan skulle inte vara förenligt med Pafs rätt att fritt bedriva verksamhet inom det territorium man har tillstånd att verka på, eftersom Paf inte marknadsför sig i riket. I detta sammanhang måste man även ha i åtanke att Åland är en del av Finland och personer med hemort på Åland är medborgare i Finland med samma kulturella och idrottsliga intressen som övriga medborgare i riket.

Paf noterar vidare att det i Förslaget vid upprepade tillfällen återges att betalningsspärrar föreslås införas *“för att förhindra tillgången till spel som bedrivs utanför ensamrätten”*. Paf anser att denna formulering är missvisande eftersom den föreslagna blockeringsbestämmelsen uttryckligen riktar sig mot de som olovligen marknadsför spel i riket och inte mot blotta tillgången av en utländsk spelsida. En utländsk eller åländsk lotteriwebbplats, oavsett språk, är dessutom uttryckligen tillåten enligt den finska lotterilagen 4 § punkt 8.

I specialmotiveringen till 62 l § anförs exempelvis följande (red. fetmarkerad):

*“62 l §. Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion. Det föreslås att det till lotterilagen fogas bestämmelser om förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktioner i fråga om betalningsrörelse som drivs av **penningspelssammanslutningar som inte omfattas av ensamrättssystemet**. Syftet med bestämmelserna är att genom en begränsning av tillgången till penningspel som inte omfattas av regleringen förebygga och minska de skadeverkningar som penningspelande ger upphov till.”*

Paf anser att hänvisningen till att utestänga *“penningspelssammanslutningar som inte omfattas av ensamrätten”* är uppenbart missvisande eftersom lagstiftningen uttryckligen avser att stänga ute de aktörer som olovligen marknadsför penningspel i riket, inte samtliga som står utanför ensamrätten. Skrivningen i specialmotiveringen bör stämma överens med det som återges i den verkliga lagparagrafen 62 l § för att undvika otydligheter.

Paf föreslår att den missvisande hänvisningen att utestänga tillgången till penningspel utanför ensamrätten omformuleras och tydliggörs på samtliga ställen i Förslaget där den förekommer, för att korrekt återspegla bestämmelsernas innehåll.

2.2 Polisstyrelsens utökade befogenheter och begreppet marknadsföring

Paf konstaterar att Polisstyrelsen i Förslaget ges utökade maktbefogenheter genom att kunna meddela förbud för en längre tidsperiod som dessutom kan verkställas omgående oavsett ev. besvär. Vidare ges Polisstyrelsen en rätt att utdöma påföljdsavgift uppgående till kännbara belopp till den som olovligen marknadsför spel i riket..

Paf anser det oerhört viktigt att det säkerställs att Polisstyrelsens agerande kommer vara i enlighet med lagstiftarens syfte att utestänga de som olovligen marknadsför penningsspel i riket. Det får inte råda något tvivel om att t.ex. blotta förekomsten av en finskspråkig hemsida och kommunikation med befintliga kunder i rådgivande syfte inte utgör olovlig marknadsföring.

Åland har en särställning eftersom landskapet Åland har egen behörighet på spel- och lotteriområdet. Rikets lotterilag kan således inte tillämpas på spel som bedrivs uteslutande från Åland. Detta tas delvis upp i Lagförslaget där det uttryckligen anges att *“Administrativa åtgärder enligt lotterilagen kan alltså inriktas eller strafflagen tillämpas på ett företag eller en förening med hemort på Åland endast, om en sådan aktör genom aktiva åtgärder marknadsför eller anordnar sina penningsspel inom rikets territorium. Tillämpningen av de föreslagna bestämmelserna är beroende av rättspraxis.”*

Det står i Lagförslaget klart att definition av marknadsföring i finska lotterilagen 4 § punkt 8 inte skall ändras. Paf uppfattar det som att lagstiftarens syfte är att komma åt just aktiv marknadsföring såsom bl.a. TV-reklam, affiliates, appar och kända personers åtgärder i sociala medier vilka uttryckligen omnämns i Lagförslaget. Paf har förståelse för att även andra liknande reklamåtgärder som de omnämnda inkluderas och kan komma att omfattas av marknadsföringsbegreppet. Paf har under alla år förhållit sig till rådande rättsläge och respekterat förbudet att marknadsföra sig i Finland. Pafs agerande har heller inte sedan år 2012 föranlett någon åtgärd eller reaktion från Polisstyrelsen på att Pafs agerande inte skulle vara förenligt med den finska lotterilagen. Paf har anpassat sig efter rådande praxis och avser inte göra några förändringar i sin nuvarande verksamhet där man tillhandahåller en spelsida på finska språket utan att på något sätt marknadsföra sina tjänster i riket. Paf skulle önska att det i Lagförslaget klargjordes att exempelvis det sätt på vilket Paf idag bedriver sin verksamhet inte utgör marknadsföring riktad mot riket ej heller i den reviderade lagstiftningen.

Såsom ovan påpekats är det av yttersta vikt att begreppet marknadsföring inte blir föremål för en godtycklig bedömning av ansvarig myndighet utan måste följa tillämplig lagstiftning och rådande rättspraxis.

2.3 Självstyrelselagen och åländska förhållanden

Paf har i sin tidigare skrivelse till Inrikesministeriet påpekat vikten av att en revision av den finska lotterilagen är förenlig med självstyrelselagen för Åland (1144/1991) (nedan **“Självstyrelselagen”**) och den exklusiva behörighet som landskapet besitter i lotterifrågor. Det måste således säkerställas

att lagstiftningen inte förhindrar ålänningar inklusive personer som befinner sig på Åland eller fartyg med registrerad hemort i landskapet att kunna ta del av Pafs internetspel likväl som Pafs fysiska spel på Åland och fartygen.

Så länge Paf inte inkluderas på spärrlistan föreligger det inget problem i detta hänseende. Men i det fall Paf, mot förmodan, skulle inkluderas på spärrlistan ser Paf att lagstiftningen enligt nuvarande förslag inte är förenlig med Självstyrelselagen. Detta eftersom personer som befinner sig på Åland eller på fartyg med registrerad hemort i landskapet, men inte har en åländsk hemadress, i sådant fall skulle förhindras att ta del av Pafs spel - såväl onlinespel som fysiska spel med elektroniska betalningar. Det är enligt Pafs uppfattning inte tillräckligt att kontrollera spelarens hemadress för att säkerställa förenlighet med Självstyrelselagen. Ålands exklusiva lagstiftningsbehörighet sträcker sig inte enbart till åländska invånare utan till hela det åländska territoriet vilket även innefattar fartyg med registrerad hemort i landskapet. Utredningen tar inte upp denna problematik utan konstaterar endast att en geografisk spårning av spelarens fysiska position inte är aktuell utan att det räcker med kontroll av spelarens hemadress, och om denna är på Åland ska betalningen inte spärras. Paf undrar vidare på vilket sätt lagstiftaren avser kontrollera spelarens adress då denna uppgift oss veterligen inte framgår av själva betalningstransaktionen.

Paf vill dock ånyo understryka att detta problem uppkommer endast i det fall Paf skulle noteras på spärrlistan. Såsom ovan redogjorts för utgår Paf från att man inte kommer att hamna på spärrlistan eftersom Paf sedan många år tillbaka inte gör och inte heller avser att göra någon marknadsföring i riket. Skulle Paf hamna på spärrlistan utgör lagen och dess verkställande ett förfarande som uppenbart står i strid med Självstyrelselagen och således inte kan verkställas.

2.4 *Pafs fartygsspel*

För ordningens skull vill Paf också lyfta fram vikten av att de elektroniska betalningar som utförs på Pafs spelverksamhet ombord på flertalet fartyg på Östersjön, inte av misstag träffas av de planerade spärrningsåtgärderna. Det skall noteras att den fysiska spelverksamheten på fartygen bedrivs inte enbart av Paf utan även av andra företag inom Paf-koncernen beroende på fartygens registrerade hemort. På svenskflaggade fartyg bedrivs verksamheten av Paf Consulting Abp och på etskflaggade fartyg av företaget Pafer AS. Dessa företag riktar förstas ingen marknadsföring mot riket men för ordningens skull vill Paf lyfta saken så att företagen inte av misstag skulle registreras på en spärrlista och därmed komma att träffas av en blockering av elektroniska betalningar till Pafs fartygsspel.

2.5 *Reglering genom licenssystem*

Såsom lyfts fram i Pafs tidigare synpunkter till Inrikesministeriet anser föreningen att en reglering med licenssystem på ett mer effektivt sätt skulle kunna säkra en långsiktigt hållbar spelmarknad med högt konsumentskydd. Genom en dylik reglering skulle lagstiftaren kunna föreskriva tydliga regler vad gäller spelansvar, förlustgränser, självavstängning, marknadsföringsregler, etc. som skulle gälla

lika för alla aktörer inom licenssystemet och bidra till att skydda de finska spelarna på ett effektivt sätt samtidigt som licenssystemets aktörer skulle generera skatteintäkter till riket. I ett sådant system skulle även Veikkaus kunna konkurrera på lika villkor med övriga licenstagare på marknaden.

Paf inser att det ännu är några år kvar tills en reglering genom licenssystem kan komma att realiseras i Finland. Under tiden ser Paf att den lösning med spärrlista för att utestänga de aktörer som olovligen marknadsför sig i riket, som lagstiftaren nu presenterar, framstår som rimlig förutsatt att de kommentarer som lyfts ovan kan tillgodoses.

Paf står gärna till förfogande för fortsatt dialog i ärendet. Vänligen kontakta undertecknad för ev. frågor i ärendet.

Mariehamn den 5 februari 2021

Med vänlig hälsning,

ÅLANDS PENNINGAUTOMATFÖRENING

DocuSigned by:
Christer Fahlstedt
9168D621231448F...

Christer Fahlstedt, vd